

navado, da kažejo podobne slike v deželah, katere nameravajo za-
sesti. Tako so jih kazali na Nor-
veškem, na Danskem in v Belgi-
ji. Kazali so nemško invazijo na
Poljsko. Potem so pa kazali po
deželah na vzhodu okupacijo za-
hodnih dežel, kjerkoli so mogli
najti gledalce.

Sedaj kažejo Stukas, da bi ž
nimi onlašili Portugalce.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year. \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 87 Tue., April 14, 1942

Izza kulis v Washingtonu

(Za Ameriško Domovino poroča kongresnik Stephen M. Young)

Predsednik bi rad vašo pomoč pri iskanju imena za sedanjo vojno. Druga svetovna vojna, ali vojna številka dve, se predsedniku ne dopade. Niti si ne želi kake tretje svetovne vojne. Pisec teh vrstic svetuje "Vojna diktatorske agresivnosti." Morda imate vi še kako boljše ime. Ako ga imate, bi ga predsednik rad slišal.

Amerikance so pretresla poročila o naših izgubah v pomorski bitki pri Javi. Toda zavedati se moramo, da se nahajamo v težkem položaju. Naše izgube se ne sme potresati s sladkorjem. Naj se nam poročajo v polnem obsegu. Amerikanci znajo vzeti in sprejeti vse. Abraham Lincoln je rekel: "Imejte zaupanje v narod; povejte mu vso resnico in domovina bo varna."

Pomniti moramo, da je naš problem kompliciran radi velikih razdalj v Pacifiku. Težje je dobavljati tanke in municijo v Avstralijo ali Rusijo, kot jih je pa izdelovati.

Kongresniki mnogo debatirajo o agrikulturi, elektrifikaciji podeželja itd. Mi ne smemo nikakor dovoliti, da bi bilo kmetijstvo potisnjeno nazaj v čase pred Rooseveltovo administracijo, 1932 in zgodaj 1933, ko so dobivali farmarji 12c za bušel koruze, od prašiča po 3c funt in 34c za bušel pšenice. Farmarji takrat niso mogli niti plačati dolgov, niti davkov. Imeli so toliko ekonomske varnosti kot evropski hlapci.

Če kdo zasluži generozno radodarnost od svoje vlade, potem so to naši vojaki in mornarji. Senat je nedavno sprejel predlog, da se zviša plača novincem in mornarjem na \$42 na mesec in da se sorazmerno zviša tudi plača podčastnikom. To je vse pohvale vredno in poslanska zbornica bo gotovo isto tudi sprejela.

Jaz bi svetoval, naj se da vajakom polovica te plače v vojnih bondih, kar naj bi naši vojaki in mornarji shranili za čas, ko bodo prišli domov. To jim bo zelo prav prišlo v dobi, ko se bo dežela pripravljala po vojni na drugo industrijo, ko bo morda nastalo takozvano brezdelje.

Najslabše v tej vojni šele pride. Vse slabe novice še niso v javnosti. Ameriška publika pa zahteva resnico. Kot se sodi, se nahaja v norveških pristaniščih močno nemško brodovje. To nam stavi novo vprašanje glede angleške pomorske moči. Kar pričakujemo večje aktivnosti podmornic in kake pomorske bitke v severnem Atlantiku. Ameriška produkcija dela s polno paro. V aluminiju, jeklu in bakru presega naša produkcija daleč osiško. Hitler se desperatno trudi, da bi preprečil naše pošiljave Rusiji in Angliji. To je zdaj za Nemčijo glavno vprašanje. Strategija predsednika Roosevelta in načelnika generalnega štaba Marshalla je previdnost prej, kot pa drzno tveganje.

Da se ne pozabi...

V naslednjem bomo opisali terorizem, ki so ga izvajali fašisti ob času državnoborskih volitev v maju 1921. Volitve so bile razpisane za 15. maja 1921. Ker bi dale te volitve priliko slovenski manjšini pokazati svojo moč in pravi narodni karakter, se je odločila vlada in stranke, ki so bile združene v narodnem bloku, da najame fašiste, ki naj bi preprečili normalni potek volitev. Razen par ne posebnih resnih incidentov so potekle volitve v gorškem okraju povsem v redu. Toda vse drugače je bilo v tržaški okolici in v Istri.

Ob času prvih državnoborskih volitev v maju 1921, se jugoslovanska manjšina v tržaški okolici še ni bila opomogla od strašnih dogodkov 13. julija 1920, ko so fašisti zažgali narodni dom. Bila je popolnoma izpostavljena tiraniji fašistov, ki so v času volitev svojo aktivnost še povečali.

Preveč prostora bi vzelo, ko bi hoteli navesti vse posamezne slučaje terorja, zato se bomo omejili le na glavne nedrednosti, radi katerih so se pozneje Slovenci pritožili in jih predložili rimskemu parlamentu. V vseh volivnih okrajih, kjer bi bili dobili Slovenci večino, so bili nastavljeni izključno italijanski volivni komisarji, ki so vodili tako, da je bilo pokazanih kar najmanj mogoče slovenskih glasov. Slovenski volivci, ki so čakali pred volivnim prostorom, da pridejo na vrsto, so bili nadlegovani, psovani in celo dejansko napadeni od oboroženih fašistov, čeprav so bili navzoči orožniki. Če se Slovenci kljub temu niso hoteli odstraniti od volivnih prostorov, so jih fašisti s silo odgnali, še predno so mogli registrirati svoje glasove.

V območju Trsta, kjer je prebivalstvo v pretežni večini slovensko, je bila gorka proti njim še hujša. Tam so bili volivni uradi tako razpostavljeni, da so morali volivci v najbolj oddaljene kraje, ako so hoteli priti do njih in tako so imeli fašisti tudi več prilike, da so jih spotoma prestregli, jim vzeli volivne listke in obračali volivce nazaj. Malo število volivcev, ki je po ovinkih dospelo do volivnih uradov zgodaj zju-

BESEDA IZ NARODA

Zakaj smo tako zaspani?

Cleveland, Ohio. — Tak je bil naslov članka, katerega je prinesla "Prosveta" z dne 1. aprila. Urednik Molek razpravlja v tem članku mlačnost ameriške Slovenije, napram svojcem v domovini, katere je zadela tako kruta usoda nacifašizma. Urednik "Prosvete" upravičeno kritizira to malomarnost in pasivnost vseh ameriških slovenskih akcij za pomoč (kadar bo za to čas), stari domovini. Ni tisto, kar bi človek pričakoval, ni tistega človeškega čuta in bratstva do rojstne domovine, nič ne pomislimo na grozno trpljenje, katerega ta ubogi slovenski rod sedaj trpi. Nič nas ne vzdramijo razna poročila, katera prihajajo med nas o trpljenju in preganjanju slovenskega naroda, katerega je zavzel krvolok Hitler, da ga hoče popolnoma raznaroditi in uničiti.

Bo menda res, kot je rekel profesor Boris Furlan na velikem shodu v Clevelandu, O., "da kot izgleda, bo Hitler popolnoma iztrebil naš rod, in kar ga on ne bo, bo ostalo storil Mussolini. Da težko, da bo seme ostalo še od naroda."

Če so ta razna poročila, katera prihajajo med nas le polovično resnična, je dovolj, da bi se nam morala srca omehčati in se do prijet resničnega dela, da se doprinese za v pomoč temu rodu, iz katerega smo se mi ameriški Slovenci rodili.

Vidi se mi, da smo tako gorostasno razcepljeni med seboj, in da smo postali tako brezbržni napram svojim, da nam je vseeno kaj se zgodi v bodoče z našo rojstno domovino. Res je, da smo Amerikanci, tudi druge narodnosti so Amerikanci, na primer Čehi, Poljaki, Ukrajinci in Rusi, pa le kot Amerikanci delajo in doprinesejo vsak po svojem svoje narodne žrtve do rojstne domovine, s katero usodo se ravno tako igra.

Nacizem jim je prizadajal globoko krvaveče rane. Sreča njih je le ta, da so večji narodi, to je, da ne morejo tako hitro izkrevaveti kot pa naš mali slovenski narod.

In čas bi res bil, kot pravi urednik "Prosvete," da bi se zdramili iz te zaspanosti in pričeli resno misliti, da nam ni vseeno, kakšna usoda zadene naše brate in sestre onstran morja.

Res je, da se slovanska Rusija bori kot lev proti največji zveri zgodovine človeštva, ampak pomč vsemu temu mora priti tudi od nas samih. Če se sami kot narod ne bomo zavedali svoje dolžnosti napram samim sebi, tudi ne bi bili vredni, da bi se drugi brigali za nas.

Zato je potrebno, da se zbudimo iz tega mrtvila, in kot ameriška Slovenija, se strnili vsi skupno brez razlike in zbirali skupno doneske prostovoljnih prispevkov, kot tudi potom raznih prireditvev, da kadar bo prišel čas, da priskočimo na pomoč kot drugi narodi, ki delajo na to v tej deželi.

Res je, da nimamo med seboj kakih velikih bogatašev ali milijonarjev, kljub temu pa bi lahko bilo o tem vprašanju malo več zanimanja in narodne zavesti.

Za Collinwoodsko okrožje se je pred kratkim organiziral odbor na inicijativno društva "V boj" št. 53. SNPJ. Društveni zastopniki so si izvolili svoj odbor, kateri je imel tudi dve seji po organiziranju, in zastopniki kot odbor so se zavze-

li, da so pripravljeno delat in sodelovat za to pomožno akcijo.

V ta namen je odločen 2. maj da pokažemo koliko nam je resna tem za pomoč svojim, ko se bo vršila plesna veselica v obeh dvoranah Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Road. Direktorij je dal dvorane v ta blag namen brezplačno, ker se gre zgolj za narodno pomoč. V zgornji dvorani (avditoriju) bo igrala Vadalova godba in sicer bodo igrali člani družine brezplačno, kar je torej obojestransko hvale vredno.

Vstopnina je primeroma majhna, le 35 centov in vstopnice so v prodaji pri zastopnikih te lokalne pomožne organizacije. Razposlane so bile vsem družinam tajnikom za njih društva, da poskušajo te razprodati ali pa ako jih vzamejo društva sama. V prometu je preko 500 vstopnic in upati je, da kadar vas naprosijo zastopniki, da vzamete vstopnico, ko se gre za človekoljubni namen, oziroma za prizadete brate in sestre v domovini. Zastopniki ne delajo zase, ampak za ves narod skupno, katerega del ste vi sami, zato vas prosimo, vzemite vstopnico in pridite 2. maja v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Pričetek plesa bo ob 7:30 zvečer.

Dalje naj omenim tudi še to, da so se članice te lokalne JPO,SS zavzele, da bodo šle okrog trgovcev in skušale dobiti kar se bo pač dalo dobiti v ta blag namen.

Apeliramo na vse naše trgovce, da greste tem ženam na roke, ker one ne prosijo zase, pač pa za one, ki so in bodo potrebni v rojstni domovini. Vedite to, da za enkrat nimamo še nikake blagajne in je torej potrebno, da se obračamo na vas za prostovoljne doneske. Mrs. Kline in Mrs. Vidrich sta pooblašeni za nabiranje. — Krožek štev. 7. Progresivnih Slovencev, da pomagamo vsi po naših močeh, ker z zmago združenih narodov bo tudi zasijalo gorkejšo sonce našim zaslužnim bratom v Sloveniji!

Za odbor Coll. JPO,SS.

J. F. Durn, tajnik.

"Desetnik in sirotica"

Pravljica zgodba — opereta v treh dejanjih. Spisal Franjo Lovšin. Desetnik hodi po gozdu s culico na rami in poje:

Jaz sem Desetnik,
Desetnik brez krova,
zajčki in sove
so moji sodrugi.

Ko utrujen zaspi, ga gorske
vile okrase s cvetjem in pojo:

Sred livad, sred livad
se spreha spet pomlad,
z rožami venčana
in s cvetjem okrašena

... "Pst!"

"Gorski mož gore gomazi,
gorje dečku, če ga tu zapazi.
Gorskega moža s planin spodi-
mo in 'Desetnika' za kraljeviča
proglasimo, on reši siroto v do-
lu iz krempeljeva mačhe krute
..." — "Kaj, da v grad bi
šla, kaj ne vidiš, da sem vsa
raztrgana..."

"Oh, z Bogom mamin očetov
dom, saj itak te videla več ne
bom."

V tej opereti bodo nastopili
sledenci naši mali pevci in pev-
ke:

Sirotica — pastorka: Doro-
thy Arh; Desetnik — deček: Ma-
rion Steblaj; mačeha — vdova:
Marian Kapelj; Lizika, njena
hčerka: Lillian Jadrnich; Anica,
njena hčerka: Annie Cvek;
Gorski mož: Matt Zabukovec;
Občinski sluga: Edward Ter-
lep; Cerkevnik, starček: Elea-
nor Pavli; Vile, prva Stella

Slokar, druga Wilma Glažar in
tretja Dolores Cergol; druge
vile in splošno občinstvo.

Pritlikavci: prvi Betty Cer-
jan, drugi Anna Godlar, tretji
Betty Kapelj in četrti Betty
Kraivos.

Godi se v zelenem Triglav-
skem gorovju. Le nikar ne za-
mudite te lepe prilike videti to
krasno opereto "Desetnik in si-
rotica," katero vpriporijo čla-
ni in članice Mladinskega pev-
skega zbora 19. aprila na odru
Slovenskega delavskega doma
na Waterloo Road.

Vse petje je pod vodstvom
pevovodje g. Louis Šemeta, ig-
rovodja pa je g. John Ste-
blaj, pianistinja Alice Arko,
mojster odra Jože Godec, ar-
hivarica Mrs. L. Zabukovec.

Po predstavi pa se vrši do-
mača zabava in ples, za katere-
ga bodo igrali Kristoff bratje.
Torej na svidenje v nedeljo 19.
aprila ob treh popoldne v Slo-
venskem delavskem domu na
Waterloo Road.

Za Mladinski pevski zbor S.
D. D. na Waterloo Road,
Jennie Sever, tajnica.

S clevelandskega hriba

Kot bivši član društva Bled
št. 20 SDZ in sedanji predse-
dnik društva Naš dom št. 50
D. Z. se tudi jaz pridružujem
mnogim čestitkam, ki so na me-
stu ob tako važnem jubileju kot
je 25 letnica društvenega ob-
stoja, katero praznuje v nede-
ljo, 19. aprila, naše bratsko
društvo Bled št. 20 SDZ. Da bo
pa slavnost še večjega pomena,
bodo vrli člani in članice tega
društva omenjeni dan razvili
tudi novo društveno zastavo.

Da se momenil, da sem bil
tudi jaz nekoč član tega druš-
tva, imam pač vzrok. Razmere
so tako nanesle, da smo usta-
novili novo društvo pod ime-
nom Naš dom št. 50 SDZ. To
je bila seveda prva ideja na-
šega sobrata Jakoba Resnika.
On s tem ni mislil prav nič zle-
ga, pač pa je videl, da je še
veliko neobdelanega polja, ker
bi bilo mogoče dobiti še več in
več novih članov za našo Slo-
vensko dobrodelno zvezo in ta-
ko je nastala št. 50 SDZ.

V spominu pa mi je tudi ve-
dno, da kadar je naše novo
društvo kaj potrebovalo, da
smo se vselej brez skrbi obrni-
li do naših bratov in sester pri
društvu Bled, ki nam tudi ni-
kdar niso odrekli naše prošnje.
Tako se je večkrat dogodilo,
da so nam celo posodili svojo
zastavo, kadar smo jo potrebo-
vali, da smo spremili katerega
naših bratov na zadnji poti. Z
drugo besedo rečeno, živeli smo
v prijateljsstvu in upam, da bo-
mo tudi še v bodoče tako.

Ker pa je bila njihova zasta-
va tudi nam večkrat na razpo-
lago, se je tekem let izrabila
in sedaj je treba novo. Bratje
in sestre pri društvu Bled so si
jo nabavili in jo bodo slovesno
razvili in blagoslovili v nedeljo
ob praznovanju 25 letnice dru-
štvenega obstanka, zato pa je
dolžnost tudi nas članov od
društva Naš dom, da se odzo-
vemo prijateljskemu vabilu in
se udeležimo njih slavnosti v
kar največjem številu. Nika-
kor bi ne bilo prav, da bi bilo
samo mene tam videti, ki ste
me izvolili, da zastopam naše
društvo na tej slavnosti.

Držimo se drug drugega in
bodimo prijatelji med seboj, da
se bomo res lahko imenovali
bratje in to bo v našo lastno
korist in obenem pa v korist
naše Slovenske dobrodelne zve-

ze. Postavili smo našim druš-
tvom v newburški naselbini do-
bre temelje in zato pa sedaj
skrbimo, da bodo stavbe na teh
temeljih tudi dobro ohranjene
in da bodo napredovale.

Iz preteklosti vem, da naše
članstvo ni še nikdar premo-
apela svojega društvenega
predsednika in upam, da ga ta-
di sedaj ne bo. Bratje in sestre
člani in članice društva Naš
dom št. 50 SDZ, pokažite se v
nedeljo v tolikem številu, kol-
ko se nikdar poprej. Vsi, kot ede-
se udeležimo praznovanja na-
brnega jubileja in razvilija
ve zastave in se pokažimo, da
smo res bratje, katere čuva za-
ve in ista mati in to je naša Slo-
venska dobrodelna zveza. Če
hočemo, da bomo mi uspeli
svojimi prireditvami, moramo
tudi mi najprej pokazati dobro-
voljo s tem, da se odzovemo
vabilom, kamor nas vabijo.

In s tem, da se v velikem šte-
vilu udeležimo nedeljske sla-
vnosti društva Bled, bomo vsa
delno povrnil vrlim članom
in članicam za vse, kar so nam
oni storili dobrega. Naše žene
še žene in dekleta pa se po-
bej apeliramo, da le skrbijo, da
se boste v nedeljo res postavi-
le in da bodo vedeli, da ste
v clevelandskega hriba in
veda pa bo tudi poskrbljeno, da
bomo pozneje prišli tudi na
platno v slikah, zato pa le
brite, da nas bo dovolj skupaj,
bo kaj videt in da nas ne bo
tudi sram. Z bratskim pomo-
vom in na svidenje v nedeljo
slavnosti društva Bled št.
SDZ!

France s clev. hriba

Kot se spominjate, se je v
ri Avstriji včasih ali večkrat
pripetilo, da je prišla na
te vojaške oblasti in po-
kmetom seno in slamo za
ske konje. Pustila jim je le
ko, da so mogli bomo preko
živino preko zime.

Tako je prišla tudi v nobo
na Dolenjsko vojaška kmeto-
katero je vodil še prav mladi
ročnik, ki je bil menda pri-
kmetih in je predvsem
da ni stopil s svojim
škornjem v kako "kmeto-
to majno."

Pride do nekega kmeta
ukaže, naj mu pokaže, kolika
na ima na skednju. Por-
prečni količino sena in ko
ša kmeta, koliko glav živine
v hlevu, je rekel:

"Oče, nekaj kvintalov
nam boste morali odstopiti."
"Kaj, da bi mi seno v
zakriči prebrisani kmet, ki
trenutku prenenil mlečnok-
ga lajtnanta, "če mi boste
vzeli, kaj bom imel pa spo-
za seme?"

"Za seme ga boste potrebo-
li?? O, to je pa druga stvar,
tem ga ne morete nič dati,"
rekel oficirček in odšel.

DEKLETA IN ŽENE!

Za boljše spomladanske STERLING sukne in
direktno iz tovarne po velikih nižjih cenah kakor-
drugje in za zanesljivo postrežbo obrnite se na:

BENNO B. LEUSTIG

ENdickott 3426 1034 ADDISON RD. ENdickott 3426

Sedaj je najboljši čas, da si naročite FUR-COAT
drugo zimo po najnižjih cenah na WILL-CALL

SATAN IN ISKARIOT

Prva nemška izvirna E. Mays

Pa nič ne de! Čim bolj so Mogolloni nepredvidni, tem bolj je za nas! In če nam pripelje dedinjo že kar v kočiji, nam je vsaj ne bo treba iskati —

— "Osvobodili ju bomo seveda —"

— "Se razume!"

— "Kdaj?"

Prav za prav nam ju ni treba posebej osvoboditi, zajeli smo Mogollone in izročiti nam morajo.

— "Ali ne bo nevarno za ujetnike? Utegnili bi ju ubiti, ko bodo videli, da je vse izgrubelo."

— "Him —! Seveda!"

Ali misli moj brat, da bi ju osvobodili že pred Ploščadjo v Črni vodi?

— "Morebiti se najde prilika." — "Kolikor si mi popisal pot do Ploščade, bi sodil, da z vseh voščev ne bodo šli dalje ko do Senatega studenca. Tam bodo prenočili in tam bodo pustili tudi voz."

— "Da bi ju tam osvobodila?" — "Him —! Bi že —"

Pa dobro bi bilo, če bi jih opazovala pri studencu.

— "Čelo potrebno bi bilo!" — "Ponoči bi jih morala zaležati."

— "Zaleževati in prisluškovati? To dalo seveda le ponoči, če je raven, drevja in grmovje v neposredni bližini. Ne moreva se jim neopaženo pri-"

— "Dobro pa bi bilo, če bi jih opazoval že po dnevi —"

— "Za zabavo?" — "Za zabavo?"

— "Kdaj?" — "Kdaj?"

— "Od Črne vode ne gredo pred svitom, tako, da pri-"

— "Kaj pa ti, da bi vas videli?" — "Lepo! In kje se najdemo?"

— "Bi si že pri studencu in okolico. Jezdil ti bom na konju." — "Ko pridete blizu, ustre-"

— "Medvedarice, odgovoril ti je srebrno puško. Dobro, da ima glas najinih pušk, na-"

— "Se bova." — "Pa naj gre moj brat poizvedovanje! Boljšega konjaka ne morem najti."

— "Črna vodi se ne povrnemo —"

— "Ne. Nijore naj vzamejo vse konjake in ves plen s seboj."

— "Konj ni treba zabrisati, ni ne-"

— "Pojdiva, da napojim konja!" — "Him —! Počakaj! Bi ne bi-"

— "Potrebno. Sam ji lahko pomagam." — "Pa tudi jaz bi rad videl po-"

— "Dobro! Pojdem naprej, da me-"

— "In Nijore ob zori —?" — "Da."

— "In kdaj naj zapustim Črno vodo?" — "Ko bo noč, mo-"

— "Ssem se brez posebnih na-"

— "Sam gledat tabor pri Sen-"

— "Pa bo dalo govoriti z ujetni-"

— "Paš! Ob pobočju hriba je studenec, tam ste sedeli. Yume so vam postavili kočjo iz vej-"

— "Pogovarjali ste se s tistim lazi-Zunijem, ki nas je oni dan tako ljubezljivo sprejel v go-"

— "ste. O čem ste govorili, tudi vem, pa vam ne bom ponavljal, se mi ne ljubi."

— "In vmes je prispel vaš ljubi Jonatan."

— "(Dalje prihodnjije)"

Poziv Slovincima i Hrvatima iz Istre

New York, N. Y.—Ovaj rat je okrutno pogodio Istarske Slovence i Hrvate. U starome kraju ubija ih se i rasturjuje na sve strane, kao što ih se je, na- žalost, zadnjih 20 godina—sve od kad je Istra pripadnula na- šem vjekovnom neprijatelju Italiji. A ovdje, u novome svi- jetu, proglašava ih se "nepri- jateljima - strancima." Njih Istarske Slovence i Hrvate, na- še politički moguće najsvjesni- je Jugoslovane.

Hrvati i Slovenci iz Istre, Go- rice i okolice, odlučili su stoga da se organizuju u jedno samo- obranbeno tijelo, pod imenom **Udruženje za obranu jugo- slavenskih manjina** (Defense Alliance for the Yugoslav min- orities).

Zadaća ove organizacije bi bila da na jednoj strani brani i zastupa interese i aspiracije svih naših jugoslavenskih ma- njina, pogotovo onih, koji da- nas više umiru nego žive u Ita- liji, Nejmackoj i Madjarskoj, a na drugoj, da nudja svaku vrst političke i socialne zaštite onoj našoj braći u Americi, ko- ji—samo radi nedobrovoljne pripadnosti državama, koje su sada u ratnome stanju sa Sje- dinjenim državama—trpe ili će trpeti razne nepravde i neugod- nosti o dstrane američkih vlat- sti.

Na koncu ova organizacija ne kani mirovati dok ne prive- de unutar granica Jugoslavije sve one Jugoslaviji susjedne teritorije, koje je naš narod is- ključivo ili u pretežnom broju od vjaka nastavao, a koje te- ritorije su do sada nepravedno pripadale osornim tudjincima i sadašnjim ratnim neprijatelj- ma Amerike!

Radi gornjega pozivaju se svi Istrani, da se učlane u ovu novu osnovanu organizaciju i da osnivaju podružnice širom Amerike, jer samo tako mogu pridonjeti što skorijemu rješe- nju njihovih problema.

Kao rodjena Istranka (iz Lo- vrana), niže potpisana poziva napose sa njezine strane, svu braću i sestre Istrane da stupa- ju u redove "Udruženja za obranu jugoslavenskih manji- na" i da se radi svake informa- cije u tom pogledu obrate na nju.

Mary Vidošić,

tajnica "Udruženja za obranu jugoslavenskih manjina," 8 W. 40th St., Room 808, New York City.

ma Amerike!

Radi gornjega pozivaju se svi Istrani, da se učlane u ovu novu osnovanu organizaciju i da osnivaju podružnice širom Amerike, jer samo tako mogu pridonjeti što skorijemu rješe- nju njihovih problema.

Kao rodjena Istranka (iz Lo- vrana), niže potpisana poziva napose sa njezine strane, svu braću i sestre Istrane da stupa- ju u redove "Udruženja za obranu jugoslavenskih manji- na" i da se radi svake informa- cije u tom pogledu obrate na nju.

Mary Vidošić,

tajnica "Udruženja za obranu jugoslavenskih manjina," 8 W. 40th St., Room 808, New York City.

V novembru 1915 čez

albanske gore

(Končec.)

Pred reko Škumbi smo pre- nočili. Skuhali smo si močnik, za vsakega od naše trojice po eno žličo moke, pomešano s ko- privami. Vsekakor nam je tek- nilo. Kako čez reko? Drugi dan so nas prepeljali s čolnom, ki je bil izdolben iz enega sa- mega debela. Po 50 so nas čol- narji vzeli v čoln in nas zastoni prepeljali. Več tisoč nas je ča- kalo na prevoz. Krepki Fajdi- ga se je prerinil v ospredje in midva za njim, da smo prišli čimprej na drugo stran. Na- daljevali smo pot mimo jezera, čigar imena se ne spominjam, in prišli do reke Semeni. Po- vsod ob poti toliko mrličev, sa- mih mrličev! Ali toč so jim Albanci vsaj pustili obutev in obleko. Le kdaj so jih poka- pali ne vem.

Pred reko Semeni smo si ure- dili prenočišča. Spet se nas je

nabralo več sto beguncev. V noč so zagoreli ognji. Nasled- nje jutro smo se znova s pre- prostim čolnom prepeljali čez reko. Pot nas je vodila mimo številnih baj, toda bolj kakor albanska naselja nas je zani- mala italijanska vojska. Pro- silo smo hrane, kazali pa so nam naprej, zatrujoč nam, da že se pridemo do menaže. Že sam pogled na njihovo dobro pre- skrbo nas je navdajal z novimi upi in nas bodril k nadaljeva- nju poti.

Bilo je 7. decembra 1915, ko smo skoraj ves dan gazili vo- do. Reke in potoki so narasli. Semeni in Vojuša sta se razlili. Svet med tema rekama je nizek in tako smo ponekod morali do pasu v vodo. Posebno hudo je bilo popoldne, ko smo le bredli, bredli in poredkoma prišli na kopno. Zvečer smo se ustavili na prostrani planjavi pred reko Vojušo. Polegli smo ob robu njive, ki jo je obdajala živa meja. Fajdiga, največji izmed nas, je spal v sredi. Dolenec na levi, jaz na desni. Pod glavo sem si del nahrbtnik, v katerem sem še imel prgišče bele moke pa nekaj ruskih, francoskih in srbskih knjig, ki sem jih bil kupil v Nišu. Noge smo tiščali v živo mejo, glavo pa smo ime- li na robu njive. Čeprav pre- močeni, smo kmalu trdno za- spali. Bilo je okrog osmih zve- čer, ko sem se po prvem snu nenadno zbudil, — izpod glave mi je zmanjkalo nahrbtnik! Zbudim oba tovariša in bila sta kar prepadena, — saj, kaj bo- mo pa jedli, če ni nahrbtnika! Mesec je prijazno svetil. Ogle- dovali smo v bližini pri spečih, toda nahrbtnika nikjer. Kaj se hoče, spet smo polegli in zaspa- li. Ali ponoči nas je obiskala ploha in je lilo kakor iz škafe.

Vsa sreča, da ni bil prehud mraz. Sede in stiskaje se drug k drugemu smo čakali jutra. Zdanilo se je. Pod nami, na njihi pod živo mejo je bilo pol- no mrličev v vodi. Nočni na- liv jih je kar v spanju zalil. Za- losten je bil pogled na mrtvo trpo, ki je tod obležala. Lahek jim bodi počitek!

Toda, kje je naš nahrbtnik? Nikoli več ga ne bom videl! Vsedel sem se ob živo mejo in brskal med trnjem. In glej, na- šel sem kupček zalizanih pol- žev. Bilo jih je kakih 20. Pre- vidno, skrivaj sem jih pobral in pobasal v žep, nakar sta se brž podala na lov še tovariša. Skupaj smo jih nabrali kakih 200. Zakurili smo, saj sem do- bro vedel, kako se taki reči streže. Imenitno sem jih cvrl, bila je res slastna jed, — tako smo zajtrkovali, kosili in ve- čerjali dne 8. decembra 1915. Do večera so bile vse žive meje preiskane in na stotine nas be- guncev se je preživelo. Marsi- komu, ki je bil že ves na kraju, so ravno polži rešili življenje. Pripravili so jih vsi po mojem zgledu.

Reka Vojuša je ogromno na- rasla. Od morja sem so Itali- jani pripeljali po reki velike čolne, priprezene k motorki. Prav spretno so jih zvezali in pripravili za prevoz. Ko smo tu čakali, sva se našla s tovari- šem učiteljem Joškom Troštom, ki je prav tako imel za seboj beg čez Albanijo. Toda bil je boljše sreče kakor jaz. Ko me je videl besege, brez srajce in drugega perila — saj sem bil vse spotoma zamenjal za projo in za tobak — mi je podaril par čevljev in perilo. Bil sem kakor preroben. Voljno smo čakali, da nas prepeljejo čez Vojušo. Čakanje nam je bilo olajšano, ker so vsakemu dali kos prepečenca. Ko smo napo- sled prišli na vrsto za ukrcanje, smo morali do čolnov bresti vo- do do pasu, potem smo mokri poskakali v čolne in hajd na drugo stran. Izkrkali smo se "uno per uno," kakor so nam ukazovali Italijani. O, smo si mislili, zdaj smo itak na konju. Dvanajsti december 1915 je bil tisti srečni dan, ko smo prispeli v Valono. (V. Lilijs.)

— o —

For Victory... Buy U. S. DEFENSE BONDS AND STAMPS

Ta ne bo nepripravijena. Lulu Belle, ki bo nastopila na pro- gramu "The National Barn Dance, se počuti obvezano, da se pripravi za vsak slučaj in se do- bro priuč pravilni rabi plinske maske. Na prej omenjenem programu, ki bo prirejen pod po- kroviteljstvom "The Cleveland Athletic Club"-a za narodno obrambo v Public Auditoriju v soboto 25. aprila.

Vanilija je dobra, a draga
Vanilija je brez vsakega dvoma najbolj plemenita in dragocena izmed vseh znanih začimb. Saj tudi en funt vanilije ni nič ce- nejši kakor en funt srebra. Tr- govske borze sporočajo, da se je ta začimba, ki jo Evropa uvaža iz osrednje Amerike, zdaj med vojno močno podražila. Vanilija namreč ni le začimba, marveč tudi zdravilo, ki so ga poznali že v starih časih. Včasih so trdili, da je vanilija dobro zdravilo zo- per kačji pik. Tudi pri porodnih bolečinah daje zelo pomaga. Vse- kakor pa so vanilijo v 18. sto- letju čislali kot rastlino, ki člo- veka poživlja.

Njeno cvetje je podobno cve- tju gliciniji in orhideji. Njen omamljivi vonj pa vabi v svojo bližino malega živahnega koli- brija. Tega ptiča je v brazil- skih, mehiških in srednjeameri- škikh pragozdovih baje na mili- jarde. Ti čudovito lepo in živa- hni ptiči letajo od cveta do cve- ta, kakor pri nas čebele, ter ta- ko oplojavajo cvetje lepo dišeče vanilije. V 19. stoletju so posku- sili vanilijo gojiti tudi v Afriki. Posrečilo se jim je, da so presa- jene ovijalke lepo uspevale, ime- le lepo in obilno cvetje. Toda sa- dov pa niso dajale, ker je pač manjkalo mali kolibri, kateri jo v srednji Ameriki oplaja. Zato so hoteli tudi kolibrija preseliti v Afriko. Toda lepi ptiček ni prenesel afriškega podnebja ter so bili vsi tozadevni poskusi za- man.

Afriške plantaže so zdaj po- skusile umetno oplojati vaniliji- no cvetje, kar se jim je res po- srečilo. To delajo še dandanes, je pa to tako dolgačasna in dra- ga zadeva, da nikakor ni čudno, če je zdaj vanilija tako draga. In vendar je vanilija prav tako neobhodno potrebna v čokolad- nih tovarnah, kakor v finih ku- hinjah. Kadar se bo posrečilo z vetrom ali žuželkami oplajati njeno cvetje, takrat se bo seveda spet pocenila.

— o —
V Zed, državah se pridela letno krog 4.600.000 ton slad- korja iz sladkornega trsa.

MALI OGLASI

Brivec dobi delo

Išče se slovenskega ali hrvat- skega brivca, ki bi vzel brivnico v najem, ali pa delal zame. Oglasite se pri

Louis Somrak
783 E. 222. St., Euclid, O.

(x)

Vaša dežela potrebuje vašo izurjenost!

Ako ste izurjen strojni dela- vec in ne delate poln čas na vojni produkciji, je vaša dolž- nost do dežele, da se zglaste osebno pri

U. S. Employment Service
1244 W. 3rd St.
CH 0980.

Nobene vpisnine. Vladna agen- cija. (88)

Delo dobi ženska

Sprejme se ženska, ki bi de- lala v beer parlorju. Nobenega pranja ali kuhanja. Ne sme bi- ti prestara. Oglasite se pri

Louis Somrak
783 E. 222. St., Euclid, O.

(x)

Delo dobi

Dekle v starosti od 17 do 25 let se sprejme za splošna hišna dela. Lahko ostane čez noč ali hodi domov. Mlad zakonski par z enim otrokom. Pokličite POTomac 4820. (87)

Delo dobi moški

Moški dobi delo, ki se razu- me na farmarsko delo. Plača po dogovoru. Oglasite se na 6905 Superior Ave. (90)

Sohe v najem

V najem se oddajo 4 sobe, zgorej, mirnim in odraslim lju- dem. Za naslov se izve na 1034 E. 72. St. (87)

Buy U. S. Defense Stamps and Bonds.

Zima v Washingtonu. — Muhasto vreme, ki je nekaj navadnega v Washingtonu je prineslo na zadnjo cvetno nedeljo največji sneg v zadnjih 20 letih. Moker in težak sneg je podrl na tisoče dreves in promet je bil silno otežkočen. Vremenska opazovalnica pravi, da je padlo le osem palcev snega, ljudje v predmestjih pa trdijo, da ga je bilo 15 do 18 palcev.

Golf slika nam predstavlja igrišče golfa na otoku Oahu v skupini Havajskih oto- kov, katero bi lahko sovražnik uporabil za skrivališče svojih letal, da pa to preprečijo so Amerikanci prepregli gozdiček ob robu igrišča z bodečo žico, na katero so nagosto obesili pločevinaste škatle. Ako bi sovražnik poskušal prerezati žico, pričakujejo naši, da bi škatle povzročile dovolj ropota in bi jih straže slisale.

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

Zaupajmo ljudstvu; zanesimo se na njegovo zdravo pamet, na to, da je zmerno vladati in da bo zmerno rabilo svojo moč . . .

Moral sem ga prekiniti. "Kaj je, Gilles?" sem vprašal, naklonivši se župniku, češ, naj oprost.

Sluga je bil prišel iz gradu in je čakal prilike, da bi me ogovoril.

"Gospod vikont," je dejal, "prišel je gospod Doury iz Cahorsa . . ."

"Gostilničar Doury?"

"Da, gospod, on pa Buton. Rada bi govorila z vami."

"Oha namah?"

Nekam čudno se mi je zdelo, da sta bila prišla oba hkratu in k meni.

"Da, gospod."

"Nu prav, privedi ju semkaj —," sem odvrnil, ko sem z očmi povprašal gosta, kaj naj storim. "Česa hoče Doury od mene? Svoj potrošek pri njem sem plačal. Kaj bi neki rad?"

"Kmalu bomo videli," je rekel abbe, gledaje proti vratom. "Evo ju . . . Oh, oh! Gospod vikont," je dodal s tišjim glasom, "videti je, da je bilo moje zaupanje pretiravano."

On je gotovo že nekaj slutil, a meni se ni niti sanjalo, za kaj bi šlo. Gostilničarja sem že mnogo let poznal kot vpludnega in postrežljivega moža, toda poglajbljal se nisem vanj nikoli in nikoli ga nisem v svojih mislih ločil od njegovih gostov in njegove obrti. Zato sem kar osupnil, ko sem ga zagledal. Bližal se mi je z obrazom, v katerem sta se prerivala ponos in klečeplavstvo; zdaj se je ravnal in stiskal ustnice, hoteč pokazati, da se zaveda važnosti svojega posla, zdaj se je ključil v živo sliko klavrnosaj in zadrege. Napravljien je bil enako čudno, kakor se je vedel, zakaj namestu črnega meščanskega odela je bil oblekel višnjevo suknjo z zlatimi gumbi in rumenim telovnikom in v roki je sukal palico z zlatim betičem; ves ta še nekam trezni lišp pa je malone izginjal pod dvema ogromnima šopoma višnjevih, belih in rdečih trakov, ki sta mu krasila klobuk in ovrtnik suknje.

Njegov spremljevalec, čigar orjaški stas in zagoreli obraz sta se živo razlikovala od meščanove ohlapne trebušnosti, je stopal podobno našarjen tri korake za njim. Toda vzlic trakovom in vzlic tej čudni družbi sem vendar takoj spoznal v njem kovača Butona. Pod mojim pogledom je zardel; videti je bilo, da bi se najrajši skril za Douryja, če bi se mogel.

"Dober dan, Doury," sem dejal.

Gostilničarjeva nerodna sa-

mozavest bi me bila pripravila v smeh, da nisem opazil čudne resnobe, s katero je župnik zrl na prišleca.

"Kaj vas je privedlo v Saux?" sem nadaljeval. "S čim vam morem ustreči?"

"Če dovolite, gospod vikont," je začel.

Nato je premolknil; vzravnal se je — zakaj moč navade mu je bila spet usločila hrbet — in povzel naravnost:

"Javna blaginja, gospod. Zastran nje sva se prišla posvetovati z vami."

"Posvetovati se z menoj?" sem zategnil ves presenečen. "Zastran javne blaginje?"

Mukoma se je nasmehnil, a vzdrljal je.

"Da, gospod. Zgodile so se take izpremembe . . . in tolikanj smo potrebni dobrega sveta."

"Da se ne smem čuditi gospodu Douryju, če ga je prišel iskat v Saux."

"Tako je, gospod."

Ne trudeč se, da bi utajil svoj prezir in svoje začudenje, sem skomignil z rameni ter pogledal župnika.

"Nu," sem vprašal po kratkem premolku, "kaj bo dobrega? Ali so vas zasačili, da to čite slabo vino? Ali pa nemara želite zvedeti število jedil, ki ga določa naredba glavnih stanov? Ali . . ."

"Gospod," je dejal in zbral vse svoje dostojanstvo, "zdaj ni čas za šale. V sedanji krizi je gostilničar prav tako prizadet kakor plemič, če dovolite; in zapuščeno po tistih, ki bi ga morali voditi . . ."

"Zapuščeno — kaj?" sem vzklknil.

Zardel je kakor paradižnik. "Gospod vikont dobro ve, da govorim o ljudstvu . . ."

"In rekel z užaljenim glasom. "In zapuščeno po svojih zakonitih voditeljih . . ."

"Na primer?"

"Po gospodu vojvodi Artoiskem, gospodu princu Condeskem, gospodu vojvodi Polignaskem in . . ."

"Glejte, glejte!" sem rekel. "Kako so ga zapustili?"

"Kako? Ali mar ne veste, gospod?"

"Česa?"

"Tega, da so ostavili Francijo? Da so v noči 17. julija, tri dni po zavzetju Bastilje, principi kraljevskega doma skrivaj prestopili francosko mejo in . . ."

"Nezmislil!" sem vzklknil.

"Nezmislil! Zakaj naj bi bili odpovali?"

"Baš to je vprašanje, ki si ga ljudje zadajajo, gospod vikont," je nadaljeval z razvnetim glasom. "Nekateri pravijo, da so ostavili prestolnico z namenom, da bi jo kaznovali. Drugi trdijo, da so hoteli s tem pokazati, da ne odobravajo amnestije, ki jo je njegovo Veličanstvo proglasilo naslednji dan. Pravijo tudi, da jih je bilo strah. So celo taki, ki mislijo, da so pobegnili zato, ker so se bali, da jih ne bi zadel Foullonova usoda . . ."

"Tepeč!" sem kriknil, zakaj moje potrpljenje je bilo pri kraju. "Meša se vam! Vrnite se k svojim ponvam! Kaj veste vi o državnih poslih! Bogme," sem nadaljeval v svojem ogorčenju, "da ste za mojega deda takole govorili o kraljevskih princih, bi sedeli šest mesecev ob kruhu in vodi; srečnega bi se šteli, če vas ne bi s palico nažgali po podplatih!"

Videl sem, kako mu je omahnil duh in kako ga je stara navada vrgla iz nove vloge. Jec-ljaje se je jel opravičevati, da

ni imel žaljivega namena; le izrazil se je nemara slabo. Vkljub temu sem ga hotel ošteti, ko se je v moje začudenje oglasil Buton.

"Oh, gospod, vse to, kar govorite, je veljalo pred tridesetimi leti," je rekel z osornim glasom.

"Ohej, prostak!" sem vzklknil in toliko da mi ni sapa zastala od presenečenja, "kaj pa je tebi tega mar?"

"Z njim sem prišel," je odvrnil in resno pokazal na svojega tovariša.

"Po državnih poslih?"

"Da, gospod!"

"Bogme," sem vzklknil, me-reč in z nejevernim ogorčenjem, "če je tako, kakor pravite, zakaj nista privedla s seboj tudi psa čuvaja? In Jeanovega ovna. In babičine mačke? In . . ."

Župnik se je dotaknil mojega komolca.

"Mislim, da bi bilo boljše poslušati, kaj jima je na umu," me je tiho opomnil. "Potlej, gospod vikont . . ."

Le nerad sem odnehal.

"Tak kaj bi rada?" sem dejal. "Razložita mi svojo željo."

"Intendant je pobegnil," je odvrnil Doury, ki se je bil v tem spet odel v svoje prvotno dostojanstvo; "zato hočemo po navodilih, ki smo jih dobili iz Pariza, in po slavnem zgledu, ki nam ga daje prestolnica, ustanoviti komitet. Komitet, ki naj upravlja posle našega okrožja. Moj vrli prijatelj in jaz si štejeva v čast, gospod vikont, da stojiva pred vami kot odposlanca tega komiteta."

"Vi — nu, bodi v božje ime; toda on!" sem izbruhnil z gnevom, ki ga nisem mogel več brzdati. "Za Boga, kaj je nje-mu do komiteta in do okrožnih poslov?"

Brez usmiljenja sem s prstom pokazal na Butona, ki je v zadregi prestopal z noge na nogo in zardeval pod svojo rjavo kožo, ne da bi se oglasil.

"Buton je naš član," je odvrnil gostilničar ter ošinil tovariša s pogledom, ki ni izražal baš prevelike naklonjenosti. "Gospodu vikontu je gotovo razumljivo, da more komitet le tedaj služiti svojemu namenu, če bo predstavljal vse razrede."

"Nemara celo mojega," sem rekel porogljivo.

"Prav zaradi tega sva prišla k vam," je odgovoril v zadregi. "Z eno besedo, gospod vikont, prišla sva s prošnjo, da bi vas smeli izvoliti za člana — in ne samo za člana . . ."

"Koliko čast!"

"Ampak za predsednika komiteta."

Slutil sem, da jima gre za to. Koncem koncev je bilo to preprosto in najbližje uredničenje mojih sanj. Izvoljeni župnik ljudstva — zvok besede ni bil napačen; a ko sem čul tako ponudbo iz Douryjevih ust, so me zbolela ušesa. Res je, da me ne bi bila smela presenetiti. V dneh, ko so se godile na svetu take stvari — v dneh, ko je kralj odobral porušenje svoje trdnjave in pokolj svojih služabnikov; v dneh, ko so umorili pariškega intendanta sredi mesta, ki mu je bilo poverjeno; v dneh, ko so povsod divjale pobune in so kraljevski principi bežali iz dežele in je podivjana množica obešala mlinarje — v onih dneh ni bilo to nič neznačilnega. Dandanes, ko gledam nazaj, se mi vidi povsem naravno, zakaj doživel sem marsikaj, o čemer se mi takrat še ni sanjalo. Toda tistega julijevskega dne, na saški terasi, se mi je zazdela Douryjeva ponudba tako strahovito smešna in nemogoča, da sem komaj prišel do sape.

"Hvala, gospod," sem rekel naposled, ko sem premagal osuplost prvega trenutka. "Ako vas prav razumem, me vabite, naj postanem član istega komiteta kakor tale?" Tako govoreč sem strogo pokazal na Butona.

"Zborujem naj s tem kmetom, ki je rojen na moji zemlji in

ki je bil še včeraj podrejen mojemu sodstvu? Z nevoljnikom, ki so mu moji očetje darovali svobodo? Z rokodelcem, ki živi ob moji plači?"

Doury se je ozrl na tovariša. "Ali, gospod vikont," je dejal, odkašljujoč se pri vsaki besedi, "saj veste, da komitet ne bo popoln, če ne bomo vsi zastopani v njem."

"Komitet!" sem vzrotil. "Čudne novotarije se uvajajo na Francoskem. In kakšna bo vloga tega popolnega komiteta?"

Doury se je ponosno napihnul.

"Intendant je pobegnil," je dejal, "in ljudstvo ne zaupa več uradnikom. Tudi o razbojnikih že govorijo; in žita zmanjkuje. Z vsem tem se bo moral ukvarjati komitet. Skrbeti bo moral za javni mir, zalagati mesto z živili, hraniti čete, prirejati zborovanja in se posvetovati o nadaljnjih ukrepih. Mimo tega, gospod vikont," je dodal še bolj veličanstveno, "mimo tega si bo moral dopisovati s Parizom; upravljal bo pravosodne posle in . . ."

"Z eno besedo, vladal bo," sem rekel mirno. "Očividno se je kralj odpovedal prestolu."

Doury se je ponosno napihnul.

"Intendant je pobegnil," je dejal, "in ljudstvo ne zaupa več uradnikom. Tudi o razbojnikih že govorijo; in žita zmanjkuje. Z vsem tem se bo moral ukvarjati komitet. Skrbeti bo moral za javni mir, zalagati mesto z živili, hraniti čete, prirejati zborovanja in se posvetovati o nadaljnjih ukrepih. Mimo tega, gospod vikont," je dodal še bolj veličanstveno, "mimo tega si bo moral dopisovati s Parizom; upravljal bo pravosodne posle in . . ."

"Z eno besedo vladal bo," sem rekel mirno. "Očividno se je kralj odpovedal prestolu."

Doury se je ves zgrbančil in barva mu je izginila iz obraza.

"Bog ne daj tega!" je odvrnil z drhtečim glasom. "Komitet bo sklepal vse v imenu njegovega Veličanstva."

"In z njegovim pooblastilom, kakopak?"

Gostilničar me je debelo pogledal ter zamrmral nekakšen odgovor, iz katerega sem razumel samo besedo: ljudstvo.

"Oho!" sem dejal. "Tak ljudstvo me vabi, naj mu pomagam vladati? Vladati v družbi z gostilničarji in seljaki! Vladati! Lastiti si pravice njegovega veličanstva! Izpodrivati njegove uradnike in izneverjati mu oboroženo silo! Skratka, mojster Doury," sem končal z blagim glasom, "nakopavati si očetek veleizdaje. Veleizdaje, slišite?"

Seveda me je slišal. Z drhtečo roko si je obrisal čelo, stoječ pred menoj kakor lipov bog in klavno bulječ vame z

očmi. Spet se je oglasil kovač namestu njega.

"Vaša svetlost . . ." je zajek-ljal, grabeč se z ogromno črno roko za brado.

"Dovolite, Buton," sem nadaljeval kar moči priljudno. "Za človeka, ki hče vladati, ste vendarle preveč ponižni."

"Prezrli ste nekaj, kar bo tudi naloga komiteta," je s hripavim glasom povzel kovač ne da bi se mi upal pogledati v obraz.

"Kaj neki?"

"To, da bo branil gospodo." Premeril sem ga z očmi, ne vedoč, ali naj zbesnim, ali naj se čudim. Vsekako je bil ta pogled na stvar nenadejan zame. Pomolčal sem.

"Koga je bo branil?" sem vprašal suho.

"Njenih podanikov."

"Njenih Butonov," sem rekel. "Razumem. Zbudili se bomo v plamenih, jelite?"

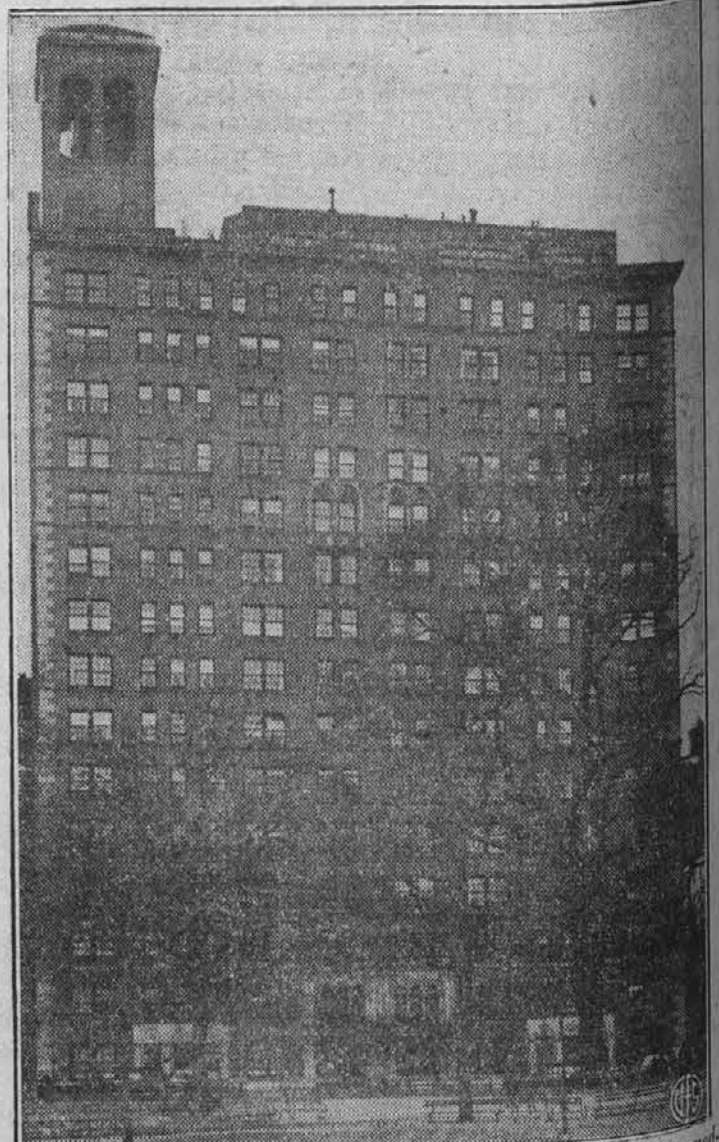
Kovač je trdovratno molčal. "Velika vam hvala, Buton," sem nadaljeval. "Evo vaše hval-ležnosti za kruh, ki sem vam ga dajal pozimi! Bogme, dostiaska ima človek od tega, da izkazuje dobroto."

Možak je zardel pod svojo rjavino in mi je zdajci pogledal naravnost v oči.

"Lažete gospod vikont," sem dejal. "Sami veste."

"Lažem, lopov!" sem zavpil. "Da, gospod," je nadaljeval. "Sami veste, da bi dal še to uro življenja za vas, čeprav ne nosim obroča okoli vratu! In da bi rajši sam zgorel, nego dovolil, da zapalijo saški grad! In da sem vaš, živ ali mrtev! Toda, gospod," — in v njegovem glasu je zazvenela resnoba, ki me je iznenadila pri takem nemikanem človeku — "mera zlorab je polna, treba jih je odpraviti. Vladajo nam trinogi — treba je, da izginejo. Možje, žene in deca mrjo od lakote; tega mora biti konec. Siromaka izžemajo, gospod — ne

pri vas, tem bolj pa povsod na posode. Čas je, da se vse okoli — in siromak se je naveličal. Siromak plačuje dav-ke, med tem ko jih je bogati končati se mora. Mora se prost; siromak gradi ceste, da se bogati vozi po njih; siromak to pozgati gradove!" je de-l nima za sol, a kralj je iz zlate z mrkim glasom.

V postopju, ki nam ga predstavlja gornja slika, si je predsednik najel v zgornjem nadstropju apartment obstoječ iz sedmih sob. Poslopje v začetku Fifth Ave. in Washington Square. Uradno bivališče pa bo še vedno v Hyde Park, N. Y.

Na gornji silki vidimo vrhovnega poveljnika zavezniške armade v Južnem Pacifiku, generala Douglasa MacArthurja v pogovoru z avstralskim ministerskim predstnikom John Curtinom v glavnem mestu Avstralije.

Governor, države Minnesote, Harold E. Etasson, ki je star 34 let, pravi da če bo ponovno izvoljen ali ne, bo koncem zasedanja postarodaje v aprilu 1943 stopil v službo ameriške mornarice.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v vsaki slovenski hiši

Oblak Furniture Co.

TRGOVINA S POHIŠTVO
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

(Tues. x)

PREMOG — COKE

Razvažamo po vsem Clevelandu. Vprašajte za naš budget načrt. Pregled furnezov zastoj.

WHITE WAY COAL CO.

3858 SUPERIOR AVE.

HENDERSON 6177

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

**KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 49. leto

Članstvo 37,800 Premoženje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, protibolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanjedobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še niste član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevskih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.